

คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ ๑๕๑-๑๕๒/๒๕๖๐

ศาลปกครองนครราชสีมา

ศาลจังหวัดนางรอง

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

ประมวลกฎหมายที่ดิน

พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีเป็นเอกชนยื่นฟ้อง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔ ตำบลชุมแสง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ ๑ ปฏิรูปที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ ๒ นายอำเภอนางรอง ที่ ๓ นายกองค้ำการบริหารส่วนตำบลชุมแสง ที่ ๔ ผู้ถูกฟ้องคดี ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ทำประโยชน์ในที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิและยื่นคำร้องขอให้รังวัดและตรวจสอบเขตที่ดินเพื่อออก ส.ป.ก. (๔ - ๐๑) แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ คัดค้านการรังวัดและไม่ลงชื่อรับรองในบันทึกการนำทำการรังวัด โดยอ้างว่าที่ดินของผู้ฟ้องคดีอยู่ในเขตที่ดินสาธารณประโยชน์ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาว่าที่พิพาทไม่ใช่ที่ดินสาธารณประโยชน์ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รับรองแนวเขตที่ดิน และให้สำนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ใน ส.ป.ก. ๔-๐๑ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๓ ให้การว่า ที่ดินแปลงพิพาทอยู่ในที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ลงลายมือชื่อรับรองแนวเขตการรังวัดที่ดิน ส.ป.ก. เป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายในการดูแลและรักษาคุ่มครองที่สาธารณประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมาย เห็นว่า แม้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่จะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แต่เหตุแห่งการฟ้องคดีเกิดจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ คัดค้านและไม่ลงชื่อรับรองในบันทึกการนำทำการรังวัด (ส.ป.ก./สร ๑ ข.) เพื่อขอออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) ในที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีอ้างการครอบครอง โดยเห็นว่าที่พิพาทเป็นที่สาธารณประโยชน์ไม่ใช่ที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิครอบครองที่จะสามารถนำไปขอออก ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ได้ ซึ่งการคัดค้านและไม่รับรองแนวเขตการรังวัดที่ดินดังกล่าวเป็นเพียงการปฏิบัติหน้าที่ทั่วไป ในฐานะผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาที่สาธารณะเพื่อมิให้บุคคลใดมาอ้างสิทธิในที่ดินสาธารณประโยชน์ แต่มิใช่การใช้อำนาจตามกฎหมายแต่อย่างใด กรณีจึงไม่เข้าลักษณะคดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ คัดค้านและไม่ลงชื่อรับรองในบันทึกการนำทำการรังวัด (ส.ป.ก./สร ๑ ข.) โดยอ้างว่าที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีขอรังวัดและตรวจสอบแนวเขตที่ดินเพื่อขอออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) นั้น เป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน แต่ผู้ฟ้องคดียืนยันว่าที่ดินพิพาทเป็นที่ดินที่ตนมีสิทธิครอบครองและขอให้ศาลมีคำพิพากษาว่าที่ดินพิพาทไม่ใช่ที่สาธารณประโยชน์ กรณีจึงเป็นการขอให้ศาลรับรองคุ้มครองสิทธิในที่ดินของตน อันเป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม สำหรับข้อพิพาทในส่วนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้ศาลมีคำสั่งให้สำนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) นั้น ก็เป็นผลของการวินิจฉัยข้อพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินระหว่างผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม